

Број 45/14

Београд, 7. мај 2014. године

Коментари Друштва судија Србије поводом Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства

Генерална примедба у вези са Законом о изменама и допунама Закона о Високом савету судства јесте да је, упркос одређеним уставним препрекама (о броју и саставу Савета, избору његових изборних чланова од стране Народне скупштине) било још места да се Закон Високом савету судства унапреди решењима која би била ближа европским стандардима, а у складу са Уставом Републике Србије.

Иако су Законом о изменама и допунама Закона о Високом савету судства прописана и одређена позитивна решења – повећана јавност рада Савета, као и тајност гласања за изборне чланове из реда судија, увођење кампање и представљање кандидата, отварање могућности за разрешење (опозив) изборних чланова, Друштво судија бавиће се примедбама на нацрт овог закона.

1. ПРЕДСЕДНИК И ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА САВЕТА

(члан 1. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС
којим се мењају чланови 6. и 7. Закона о ВСС)

По сада важећем закону председник Врховног касационог суда је по положају председник Савета, а заменик председника је члан Савета из реда судија изборних чланова, који се бира на начин и са мандатом који је прописан Пословником о раду Високог савета.

Новина је што председника и заменика председника Савета бира и разрешава Савет из реда изборних чланова.

ПРИМЕДБА:

Предложено решење није добро, јер отвара могућност да за председника Савета, као и за његовог заменика буде изабран изборни члан који није судија, односно адвокат и професор. Када се зна да су представници Министарства правде на седницама радне групе говорили о могућности да министар правде буде председник ВСС, онда је овакво решење јасна порука да се њиме тежи обезбедити утицај извршне власти на Савет, преко чланова који се могу бавити, а често се и баве, политичком активношћу и преко којих ће се вршити додатни политички утицај на Савет. Дакле, ради се о члановима Савета који могу бити чланови политичких партија, супротно стратешком опредељењу да се неутралише утицај политике на рад овог тела.

Поред тога, професор је неко ко је своју професију обавља ван судског система, па као такав није непосредном контакту са његовим функционисањем, потребама и проблемима, а адвокату (у складу са сада важећим Законом и предложеним изменама и допунама) није ускраћено право да се бави адвокатуром за време трајања мандата члан Савета. Коначно, и нелогично је да се неки од ових чланова Савета, имајући у виду напред наведено, нађе на челу тела које има уставну обавезу да штити независност судија и судова и значајне надлежности у управљању судским системом, у ситуацији када у том телу постоји и шест чланова који су судије.

ПРЕДЛОГ:

Прописати да се председник Савета и његов заменик бирају из реда судија – чланова Савета или задржати постојеће решење да је председник Врховног касационог суда по положају председник Савета.

**2. УДАЉЕЊЕ СА ФУНКЦИЈЕ ЧЛАНА САВЕТА и
ОДЛУКА О УДАЉЕЊУ И ТРАЈАЊЕ УДАЉЕЊА**

(чланови 4. и 5. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС
којима се мењају чланови 9-а. и 9-б. Закона о ВСС)

По сада важећем закону за све изборне чланове савета су важили исту разлози за обавезно удаљење са функције члана савета, као и трајање удаљења.

Предложеним изменама се прописује да се изборни члан Савета из реда судија обавезно удаљује са функције члана Савета када је удаљен са судијске функције,

дакле, када му је привремено забрањено да обављају ову функцију, као и да та мера траје док траје и удаљење са судијске функције.

ПРИМЕДБА:

Нејасно је из ког разлога је само за члана Савета из реда судија прописано обавезно удаљење са функције члана Савета када је удаљен са судијске функције (привремено забрањено да је обављају) и да та мера траје док траје и удаљење са судијске функције, а није прописана таква обавеза и за изборне чланове из реда професора и адвоката када се нађу у сличној ситуацији.

ПРЕДЛОГ:

Прописати да се и изборни чланови Савета из реда професора и адвоката обавезно удаљују са функције члана Савета када им је привремено забрањено да обављају ове професије (члан 9-а Закона о ВСС) и у складу са тим трајање удаљења (члан 9-б. Закона о ВСС).

3. НАКНАДА ЗА РАД И НЕСПОЈИВОСТ ПОСЛОВА

(чланови 6. и 7. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС
којим се мењају чланови 10. и 11. Закона о ВСС)

По сада важећем закону изборни чланови Савета из реда судија остварују права из радног односа у Савету и примају плату у Савету, а осталим члановима Савета припада посебна накнада за рад коју одређује надлежни одбор Народне скупштине. Изборном члану Савета из реда адвоката није ускраћено право да се бави адвокатуром. Изборни чланови из реда судија су ослобођени вршења судијске функције за време обављања функција у Савету.

Предложеним изменама је прописано да свим члановима Савета припада посебна награда за рад у Савету, коју одређује надлежни одбор Народне скупштине, а изборном члану Савета из реда судија се одлуком Савета може норма умањити до 50% за време обављања функције у Савету. Дакле, изборни чланови из реда судија се не ослобађају вршења судијске функције, већ им се само норма може умањити за 50%, а и њима, као и осталим члановима Савета припада награда за рад у Савету коју одређује надлежни одбор Народне скупштине.

Задржано је решење да члан Савета из реда адвоката може да обавља адвокатски посао и за време трајања мандата у Савету, с обзиром на то да већину свог посла врши у судовима и пред судијама о чијим правима касније одлучује као члан Савета, што отвара могућност за посредан утицај на рад судија.

ПРИМЕДБА:

Предложено решење, поред тога што је непрецизно (јер је прописано само да се члану Савета из реда судија „норма може умањити“, а нејасно је која норма, тако да се може само претпоставити да се ради о норми коју мора да испуни као судија) није ни добро, из најмање четири разлога:

- Савет има веома широку надлежност и пред њим је велики обим важног посла (и заосталог), па би оптерећење чланова Савета из реда судија и судијским послом отежало рад Савета и свело га, са колективног, на рад само одређених чланова Савета што би умањило квалитет рада и омогућило политички утицај преко чланова Савета који нису судије, а могу да се баве политиком
- Чланови Савета из реда судија, уколико би се паралелно бавили и судијским послом и послом у Савету, могли би бити дискриминисани (умањење норме члана Савета из једног суда могло би да значи да он у раду има 10 предмета док би други могао да има 250 предмета и више) и били би изложени ситуацији да више оптерећени чланови постану неажурни и стога лошије оцењени, што би утицало на њихов судијски статус; то би пак могло да их застраши и учини покорним и да даље утиче на њихов рад у Савету (у виду некритичког прихватања свих предложених мера), што би умањило и независност Савета и целог судства
- Постојала би могућност манипулације у одлучивању Савета (седнице Савета са одређеним питањем могле би бити заказане у време када одређени члан Савета из реда судија мора да буде на суђењу и тиме би му се могло ускратити право и дужност да се о том питању изјасни), што опет може утицати на политизацију рада Савета.

Истина је да потпуно ослобођење вршења судијске функције чланова Савета из реда судија није најбоље решење јер се они, с обзиром да им је мандат прилично дуг (пет година), могу удаљити од проблема који реално постоје у судству.

ПРЕДЛОГ:

Прописати обавезу члана Савета из реда судија да део радног времена нпр. 20%, проведе у вансудским активностима (рад са приправницима и сарадницима, припрема материјала за седнице одељења и свих судија, учешће у седницама итд) у свом суду, што би му омогућило да буде у току са проблемима у судству, с једне стране, а са друге стране би му обезбедило довољно времена да се посвети раду у Савету.

Прописати и да адвокату престаје право на бављење адвокатуром за време обављања функције у Савету и да се за њега пропише посебна накнада за рад.

4. НАЧИН РАДА

(члан 8. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС којим се мењају чланови 14. и 15. и 16. Закона о ВСС)

По сада важећег закону Савет може одлучити да ради у јавној седници, што указује на то да је правило да Савет ради у седници затвореној за јавност.

Предложено решење прописује да су седнице Савета јавне, а да Савет може одлучити да се ради о седници затвореној за јавност, у складу са пословником.

Задржано је решење да се седнице Савета могу одржати уколико је присутно најмање шест чланова Савета. Чланом 17, чија измена није предвиђена Законом о изменама, предвиђено је да Савет одлуке доноси већином гласова свих чланова.

ПРИМЕДБА:

Предложено решење није добро јер отвара могућност да Савет одржи седницу и донесе одлуку и када је присутан само један члан Савета из реда судија. Решење не прати „логику“ Устава који прописује да у Савету већину чине изборни чланови из реда судија. Околност да Савет одлуке доноси већином свих чланова не отклања слабост оваквог решења, јер доношење одлука не подразумева само одлучивање односно гласање о одлуци, већ и разматрање питања о коме се одлучује пре самог гласања.

Питање начина рада Савета веома је важно па га не би требало препустити Пословнику о раду, односно самом Савету који доноси Пословник, већ би требало да буде регулисано законом.

Неопходно је и разликовати ситуацију у којој Савет одлучује о било ком питању из своје надлежности од оне када Савет одлучује о статусу или дисциплинској одговорности судије. Радни кворум у ове две ситуације нужно мора бити различит, јер када расправља о правима и обавезама судија ВСС поступа као трибунал, о чему су се више пута изјаснили и Европски суд за људска права и Уставни суд.

ПРЕДЛОГ:

Прецизно прописати случајеве у којима јавност може бити искључена.

Прописати да Савет ради јавно и када то захтева судија о чијим се правима и обавезама одлучује.

Требало би прописати и да се седница Савета може одржати уколико јој присуствује:

- најмање шест чланова Савета од којих бар половину чине изборни чланови из реда судија, односно
- свих 11 чланова, када се расправља и одлучује о статусу и дисциплинској одговорности судије.

5. УСЛОВИ ЗА КАНДИДОВАЊЕ

(члан 12. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС којим се мења члан 23. став 3. Закона о ВСС)

По сада важећем закону овлашћени предлагачи кандидата за члана Савета из реда судија нису у обавези да образложе свој предлог.

Предложено решење ограничава седницу свих судија једног суда да предложи само једног кандидата, осим седнице свих судија са територије аутономних покрајина која, осим кандидата из члана 22. алинеја 2. - 4, може да предложи и још једног кандидата из члана 22. алинеја 5.

По сада важећем Закону, а исто решење је задржано и у нацрту Закона о изменама, кандидата за члана Савета може предложити седници свих судија једног или више судова из чијих редова се бира члан Савета односно са територије АП као и 20 судија из судова из чијих редова се бира.

Као и по сада важећем закону, ни најновијим планираним изменама није предвиђена могућност струковног удружења судија да буду предлагачи кандидата.

ПРИМЕДБА:

Мишљење број 10(2007) Консултативног већа европских судија Савета Европе дефинише својство члана Савета, односно особине које треба да има кандидат који се предлаже за члана Савета. Реч је о специфичним и строжијим критеријумима од оних који се прописују за избор судија, јер је преуслов за избор за члана Савета - поверење његових колега, кроз његово дотадашње понашање, да ће принципијелно и без калкулација и уступака штитити независност судија и судова.

Својства на основу којих би требало да биран члан ВСС, било да је судија или не јесу, осим стручности, искуство, разумевање правосуђа, способност да разуме аргументе, схватање независности судија и судства и залагање за ове вредности. Поред личног представљања кандидата на сајту Савета, прописивањем својстава чланова Савета, судијама (а и адвокатима и професорима) би се омогућило да боље и брже схвате суштину постојања и функционисања Савета и да се боље упознају са предложеним

кандидатима и разлозима због којих су они предложени и, на основу процене на који начин ће и са којим квалитетом обављати функцију Савета, одреде за кандидата.

Наведено Мишљење бр. 10 охрабрује и могућност да судије удружене у струковно удружење предложи кандидата за члана ВСС. Нажалост, таква могућност не предлаже се ни овом приликом, иако је право на удруживање прописано и Уставом, и међународним актима, а и Законом о судијама.

У судовима на територији аутономних покрајина има укупно 754 (по систематизацији), односно 709 (тренутно) судија. У новосадској апелацији има их 54 (тренутно 47), у вишим судовима 99 (тренутно 93), у основним 421 (тренутно 397), у привредним 39 (тренутно 37) и у прекршајним 141 (тренутно 135). Нејасно је зашто би 754, односно 709 судија, било стављено у повлашћени положај у односу на преко 2.300 судија из судова у Србији ван покрајина и имало више кандидата. Уставно решење по коме један члан Савета мора бити са територија аутономних покрајина значи гаранцију да судије из покрајина не могу бити искључене из права да имају свог представника у Савету. То не значи да остале судије, којих је скоро четири пута више, треба да буду у подређеном положају и имају мање права од судија у покрајинама.

ПРЕДЛОГ:

Прописати својства која треба да одликују чланови ВСС: чланови Савета, било да су судије или не, треба да буду бирани на основу своје стручности, искуства, разумевања правосуђа, способности да разумеју мишљење и аргументе, схватања независности судија и судства и залагања за ове вредности.

Прописати обавезу предлагача да у складу са дефинисаним својствима, образложи предлог за кандидата за члана Савета.

Прописати могућност предлагања кандидата и од стране удружења судија са више од 50 чланова. У том смислу требало би изменити и члан 28. став 2. Закона да уз кандидациону пријаву треба доставити и одлуку удружења судија којом се предлаже кандидат.

Прописати другачији начин кандидатуре и избора судија са територија аутономних покрајина тако да се истовремено обезбеди поштовање уставне одредбе и избегне могуће неосновано фаворизовање судија са територија аутономних покрајина у односу на остале судије.

6. БИРАЧКО ПРАВО И БИРАЧКИ СПИСАК

(члан 13. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС којим се мења члан 24. Закона о ВСС, а у вези са чланом 33. Закона о ВСС)

По сада важећем закону, а исто решење задржано је и у нацрту измена, судије гласају само за кандидата из своје „изборне базе“ односно из врсте и степена суда из које је и предложени кандидат, а Савет, као овлашћени предлагач, предлаже Народној скупштини за избор кандидата који добије највећи број гласова.

ПРИМЕДБА:

Иако је правилно да се приликом избора обезбеди најшира заступљеност судија, због чега судије у судовима одређене врсте и степена имају право да кандидују своје колеге, судије које буду изабране за члана Савета, без обзира из које „базе“ долазе, врше функцију у интересу свих судија, а не само оних из „изборне базе“ која их је предложила и бране независност свих судија. Због тога је неопходно дати право свим судијама да се изјасне о свим предложеним кандидатима.

Како постоји могућност да у изборима учествује велики број кандидата и да кандидат који добије највећи број гласова има „подршку“ малог процента судија изашлих на изборе, потребно је организовати други круг избора између два кандидата који су добили највећи број гласова и тиме учврстити њихов легитимитет.

ПРЕДЛОГ:

Прописати да све судије гласају за по једног кандидата са сваке изборне листе, дакле да све судије гласају о свим предложеним кандидатима.

Такође, требало би прописати и да се понови гласање између два кандидата који су у првом кругу освојили највећи број гласова („двокружни“ избори), уколико предложени кандидати са сваке листе не добију натполовичан број гласова изашлих на изборе.

7. ВРЕМЕ ИЗБОРА И БИРАЧКА МЕСТА

(члан 15. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС којим се мења члан 31. став 3. Закона о ВСС)

По сада важећем закону гласање за кандидате за изборне чланова из реда судија обавља се у бирачким местима у судовима одређеним од стране изборне комисије.

Предложено решење прописује да се гласање обавља на бирачким местима у Апелационим судовима, као и да судије гласају на бирачком месту у Апелационом суду на чијем подручју се налази суд у коме врши судијску функцију. Предложеним изменама је даље прописано на којим бирачким местима гласају судије из појединих судова, посебно из Управног суда и из привредних и прекршајних судова.

ПРИМЕДБА:

Иако је предложено решење боље од постојећег, оно и даље не омогућава потпуну тајност избора које нема ако се гласа у судовима са малим бројем судија или у одељењима судова који имају незнатан број судија.

Посебно је у том смислу карактеристично решење за Управни суд, у коме има укупно нешто преко 30 судија од којих по пет-шест њих суди у три одељења тог суда и требало би у њима и да гласа, при чему није прописано где гласају судије тог суда које раде у Београду.

ПРЕДЛОГ:

Требало би прописати да све судије, без обзира на врсту и степен суда, треба да гласају у бирачком месту у Апелационом суду на чијем се подручју налази суд у коме врше функцију.

8. ИНИЦИЈАТИВА ЗА РАЗРЕШЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЧЛАНА

(члан 18. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС
којим се мењају чланови 41. - 46. Закона о ВСС)

По сада важећем закону иницијативу за разрешење изборног члана Савета може поднети сваки члан Савета, а иницијативу за разрешење члана Савета из реда судија може поднети и председник било ког суда, на основу одлуке седнице свих судија. Сам Савет оцењује да ли ће на основу њега покренути поступак за разрешење и након спроведеног поступка сам Савет предлаже Народној скупштини разрешење изборног члана Савета.

Предложено решење прописује да иницијативу за разрешење изборног члана Савета може поднети сваки члан Савета или овлашћен предлагач из члана 23. став 2. Закона, као и да иницијатива мора бити образложена. Даље је прописано поступање Савета по иницијативи, као и да, уколико Савет прихвати иницијативу, покреће поступак за разрешење. Поред тога прописано је да ће Савет покренути поступак за разрешење изборног члана Савета из реда судија када је такав предлог поднело

најмање 20% од укупног броја судија који у складу са чланом 24. став 5. и 6. Закона имају право гласа при избору, дакле из „изборне базе“ из које је члан Савета чије се разрешење предлаже. О предлогу за разрешење судије се изјашњавају гласањем, на начин и по поступку који је прописан и за гласање о предлогу кандидата. Сматра се да је изборном члану Савета из реда судија изгласано неповерење ако се тако изјасни већина судија који су гласали и у том случају Савет предлаже Народној скупштини његово разрешење, која и доноси одлуку о разрешењу.

Задржано је решење да одлуку о разрешењу изборног члана доноси Народна скупштина.

ПРИМЕДБА:

Добро је што се предложеним решењем уводи реалнија могућност разрешења изборног члана Савета. Ово решење у ствари уводи могућност опозива изборног члана Савета. Тиме се омогућава успостављање одговорности чланова за рад у Савету и потврђује, или опозива поверење, легитимитет, које је тај члан добио избором.

Међутим, предложено решење поставља веома високи „цензус“ за покретање поступка разрешења (опозива) и чини нереалним да ће се опозив икада тражити, па тако чланови Савета и даље остају практично изнад права - „суверени“.

Нереално је замислити да ће се 400 судија (из „базе“ судија основних судова) или њих више од 100 (из „базе“ судија виших и привредних судова) у тренутној ситуацији одважити да ставе свој потпис на предлог за разрешење изборног члана Савета који у међувремену одлучује о најважнијим питањима њихове каријере (оцени њиховог рада, напредовању, премештају, упућивању, дисциплинском процесуирању, разрешењу).

Због тога би требало омогућити струковном удружењу судија, са релевантним бројем чланова (да би се избегло да троје или десеторо судија оснују удружење и злоупотребе законско овлашћење) да и оно буде предлагач разрешења - опозива. Друштво судија Србије, на пример, тренутно има више од 1.000 чланова. Највиши орган Друштва судија је Скупштина, која може да ради ако јој је присутно најмање 20% од укупног броја чланова (дакле, ако је присутно преко 200 судија - чланова), при чему одлуке доноси већином гласова присутних чланова (дакле минимално са преко 100 гласова). То значи да Друштво судија не може реметити рад Савета, нити злоупотребити право опозива, уколико би га имало, јер би до предлога за опозив било потребно уложити новчана средства и период од бар два месеца организовања Скупштине на којој би се чланови Друштва изјаснили о томе да ли треба покренути поступак разрешења - опозива члана Савета уз реда судија. Са друге стране, одлука

Друштва судија представљала би “штит” за појединачне судије које би радо ставиле свој потпис на предлог али зазиру да то учине због основане бојазни од могућих, реалних последица по њихову каријеру. Са друге стране, сазнање судија да преко струковног удружења заиста могу барем делимично да утичу на одређене правосудне процесе, снажило би осећај независности.

Ноторна је чињеница да се “мешањем” Народне скупштине у рад Савета врши посредан утицај законодавне власти на судску. Код разрешења изборног члана Савета не постоји уставна препрека да то чини сам Савет, чиме би се законом одмах отклонио, бар у овом домену, утицај законодавне власти. Овакво решење омогућава и ефикаснији рад Савета и брже обављање избора за нових изборног члана.

ПРЕДЛОГ:

Омогућити и удружењима судија са више од 50 чланова право да иницирају разрешење члана Савета из реда судија.

Омогућити и удружењима судија који имају више од 100 чланова, као и одређеном броју судија (нпр. 100) без обзира на врсту и степен суда у коме врше функцију право на подношење предлога за разрешење.

Одлуку о разрешењу изборног члана Савета из реда судија требало би да доноси сам Савет.

9. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ – алтернативе 1 и 2 (чланови 20. -22. Закона о изменама и допунама Закона о ВСС)

У предлогу прелазних и завршних одредаба Закона о изменама су дате две варијанте. По првој варијанти садашњим изборним члановима Високог савета судства престаје мандат избором изборних чланова у складу са Законом о изменама и допунама Закона о ВСС. По другој варијанти изборни чланови Савета који су сада на функцију обављају ту функцију до истека мандата (члан 20.), при чему се председник и заменик председника Савета бира у складу са Законом о изменама о изменама и допунама Закона о ВСС (члан 21.).

ПРИМЕДБА:

У ситуацији када се предлажу алтернативне варијанте прелазних и завршних одредаба јасно је да се то чини због специфичности садашњег састава Савета.

Несумњив је лош рад изборних чланова овог састава Савета из реда судија и адвоката. Поступку ревизије реизбора, између осталог, Савет је радио у непотпуном и правно неваљаном саставу пошто је један члан из реда судија ухапшен, а други члан – професор је наставио са радом у Савету упркос одлуци Агенције за борбу против корупције да је повредио Закон о борби против корупције. Савет је доносио одлуке са мање од 6 гласова, упркос Закону који прописује да се одлуке доносе већином гласова свих чланова (што је 6). Приликом избора изборних чланова из реда судија у 2011. години, преко 800 судија о чијем статусу није било донета правноснажна одлука, било је онемогућено да гласа и да се кандидује за члана ВСС. Коначно, садашњи изборни чланови показали су да су њихови капацитети да управљају судским системом сасвим неодговарајући. И сама чињеница да упркос свему овоме не подносе оставку, индикативна је.

Дакле, за изборне чланове овог састава Савета из реда судија и адвоката, доказано је не само да су радили на нелегалан начин, већ и да су изабрани на нелегитиман начин, као и да немају одговарајуће способности за управљање судским системом.

Зато је јасно да треба наћи начина да они буду смењени и да се обезбеде што пре нови избори за изборне чланове, како се више не би бацала сенка на сваку одлуку и активност које ови чланови доносе и предузимају (учешће у доношењу низа закона, петогодишње Националне стратегије реформе правосуђа, у предлагању председника и избору судија највиших судова, у одлучивању о начину вредновања рада судија и председника судова и у још много других важних активности). То се може учинити само у реално спроводивом поступку разрешења, односно опозива, на основу разлога који су законом прописани за престанак мандата, што поступак разрешења – опозива који се уводи нацртом овог закона никако није.

Сматрамо да прва предложена варијанта није у сагласности са Уставом Републике Србије који члановима Савета гарантује мандат од пет година, па га правно није могуће прекинути Законом.

Друга варијанта која прописује да се мандат чланова Савета наставља до истека прихватљива је, али само уколико се кумулативно омогући провера њихове легитимности реално спроводивим поступком опозива. Са друге стране, апсолутно је правно неприхватљиво да се избор председника Високог савета судства врши по правилима новог закона, из истог наведеног уставног разлога, па је неопходно “сачувати” мандат садашњег председника Савета до истека мандата који он има као председник Врховног касационог суда.

ПРЕДЛОГ:

Начин престанка мандата изборних чланова Савета мора бити уставан уколико се жели владавина права у Србији.

Зато је одговарајуће решење да се пропише поступак опозива, који мора бити реално спроводив, односно неопходно је увести поступак опозива који Друштво судија предлаже у тачки 8. овог документа.

Драгана Бољевић,
председница Друштва судија Србије